

A közös költségvetés

A delegációk ülése.

Szerdán és ma folytatta a magyar és osztrák delegáció a tárgyalásait, amelyeknek során Désy Zoltán meg is tette és vissza is vonta már előre hirdett bizalmatlansági indítványát. A tegnapi üléseknek nevezetessége volt Tisza István gróf beszéde, aki rámutatott arra, hogy a politikai ésszerűség szerint kell cselekedni.

A két napon át folyt ülésről tudósításunk a következő:

A megtett és visszavont indítvány.

A delegáció szerdai ülésén Pap Géza előadó ismertette és elfogadásra ajánlotta az indemnitási javaslatot.

Désy Zoltán kifogásolja a javaslatot, azután a hadügyminiszter ellen támad. Auffenberg a rezolúció kérdésében rálépett a politika olyan terére, ahová a közönségi tényezőknek tilos menniük. Fölolvassa gróf Tisza Istvánnak a munkapárt március 8-iki értekezletén a rezolúcióról mondott beszédét s az abban foglaltak alapján konstatálja, hogy a hadügyminiszter jogtalanul avatkozott a magyar belügyekbe s ezért előterjeszti a következő indítványt:

Mondja ki az országos bizottság, hogy a hadügyminiszternek azt az eljárását, amelyvel egyfelől egy törvényeink értelmében tisztán magyar közjogi kérdésbe beavatkozott s másfelől a magyar kormányval szemben fennálló köteles szolidaritást megsértette, — helyteleníti. (Helyeslés balfelől.)

Issekutz Győző (munkapárti) hosszabb beszédében az indítvány ellen érvel: szerinte csak félreértésekről lehet szó. Tiltakozik az osztrákok beavatkozása ellen a magyar ügyekbe.

Batthyány Tivadar gróf a véderőről szól. Elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

Tisza István beszéde.

Szünet után

Tisza István gróf: Batthyánnyal szemben arra hivatkozik, hogy a hadsereg szükségleteiben a magyar ipar kvótászerű részesedése nem az ő (Batthyány) vívmánya, hanem egy hosszú fejlődés eredménye. Tiltako-

zik az ellen, hogy a király nevét a választói jogba belekeverjék. (Élénk helyeslés jobb-ról.) Szól aztán a provizóriumról. Ezzel Batthyányi sokkal többet tett a katonai érdekek kielégítésére és sokkal kevesebbet ér el a társadalmi és nemzeti érdekek biztosítása terén, mint a munkapárt a végleges véderővel, mely a két éves szolgálatot s tíz éves megnyugvást jelent. A rezolúció kérdése a nemzet előtt teljesen tisztázva van, úgy, hogy a kérdés további tárgyalása nem szükséges s nem célszerű. (Élénk helyeslés.) Désy azt a kérdést veti föl: időszerűnek tartja-e a delegáció, hogy rosszalási indítványt fogadjon el a hadügyminiszterrel szemben. Désynek kétségtelenül joga volt, hogy itt a szóló egy régebbi nyilatkozatára hivatkozzon. A kérdés azonban az most: használunk-e vagy ártunk a közérdeknek az ily kérdések taglalásával? — (Élénk helyeslés.) Meggyőződése az, hogy a mai pillanatban, a megváltozott politikai helyzetben nem használnánk, hanem ártanánk. (Zajos helyeslés.) Ezért a bizalmatlansági indítványt nem fogadja el. Hiszi és reméli, hogy talán nem is lesz a jövőben szükséges e kérdéssel foglalkozni. Ha ebben csalódnék, ott lesz a delegáció rendes ülészakaja: akkor foglalkozhatunk vele. Kéri Désyt, vonja vissza indítványát, ne tegye ki leszavaztatásnak, a mi ferde világításba helyezné a delegáció állásfoglalását. (Helyeslés és tetszés.)

Ezután az osztrák delegációban elhangzott nyilatkozatokról szólva, kiemeli, hogy azok a közösség minden hívét szomorúsággal töltik el, de azért mégse veszi azokat tulkomolyn, mert az osztrák delegáció, ha tovább menne a beavatkozás útján, csak magát hozná kellemetlen, igen kétes és nevetséges helyzetbe, mert vagy folytatja az érintkezést a magyar delegációval s akkor ok és jog nélkül okoskodott, vagy megszakítja s akkor lerontja a 67-et, beáll az a kötelesség, hogy Magyarország a saját törvényhozása ügykörében, a saját felelős kormánya után teljesítse a pragmatika szankcióban elvállalt kötelezettségeit. (Élénk helyeslés.) Ami az osztrák delegációban történt, az nem egyéb, mint a közösség megáztatása, aláaknázása. Kéri a komoly osztrák tényezőket, akadályozzák meg az ilyen meg gondolatlan áramlatok érvényesülését. Elfogadja az előadó javaslatát. (Élénk helyeslés.)

Holló Lajos, Pejacevich Tivadar gróf és Miklós Ödön beszéltek még, mire az ülés folytatását mára halasztották.

Mellettünk az asztalnál franciák tettek könnyű és könnyelmű megjegyzéseket a művésznőre s erre felkapta az egyik pezsgősüveget prince Li Chen Fu és a feiükön törte össze.

Nagy zűrzavar támadt, a férfiak felugrottak, a nők ájuldoztak s Li Chen Fu átugrott az asztalon Lina Montaldihoz, a karjaiba kapta és kifutott vele.

Nem tudom, mi történhetett, de ismertem a herceg csodálatos szemének varázsát. Ennek hatalmába esett a leány, mert teljesen megváltozott attól a perctől és pár nap alatt Li Chen Fu felesége lett.

Olaszországon át utaztunk hazafelé. A művésznő előbb el akart bucsuzni szülőföldjéről. Negyvenkét mértőldet tettünk meg Pisától kocsin, hogy eljussunk Lina Montaldi kastélyáig. Ezt már ő maga szerezte. Annál szebbet, ahogyan az a ház feküdt, el nem képzelhetni. Mögötte szűz erdő olai és gesztenyefákból, s előtte kilátás a közép-tengerre, annak szigeteire. Csupa fenséges csoda: Isten kezének remekeiből. Lent a domb alján azonban mocsaras, egészségtelen levegő.

Lina boldog volt, engem Beppó testvérem hívott s a herceg mámorosan élte napjait.

Minden nap készültünk tovább s minden nap halasztottuk utunkat Lina könvörgésére.

Li Chen Fu azonban napról-napra komolyabb és zárkózottabb lett. Lina cselésdségét lassankint kínaiakkal cserélte ki és mindenkit kitiltott a házból. Csak velem volt udvarias, noha szeme nem egyszer ellenséges gyanakvással pihent meg rajtam. Tisztán lát-

tam; féltékeny volt. Az egész világtól és minden embertől féltette az ő kincsét.

Egyszer a műtermemben találta Linát, a mint vázlatot készítettem róla. Nesztelenül lépett be és azt mondta:

— Nem kívánom, hogy lefesse a feleségemet. — Ezt a vázlatot lesz szives megsemmisíteni!

Lina szó nélkül ment ki s ő csendesen utána. A znap nem is láttam az asszonyt, az ebédnél is csak ketten ültünk: Li Chen és én. Mióta Angliából eljöttünk, letette az európai ruhát és arany-sárkányokkal himzett kék selyem-öltönyt viselt. Ennek a kék selyem ruhának suhogása követett attól fogva mindenfelé.

Éjjel, mintha sírást hallottam volna. Felöltözököttem és kimentem a verandára. Ott volt Lina és kísért szemeit oltalomkérőn emelte rám:

— Mentsen meg ettől az embertől!

— Jól van, — feleltem halkán — megmentem, de nagyon óvatossá kell lenniük! Majd úgy tesztek, mintha festenek, azalatt gondolkodom s halkán elmondom, mi a teendőnk. —

Meggyújtottam a lámpát s felvettem egy vásznat, ami véletlenül a kezembe akadt. Éppen az a vázlat volt, amit a kínai letépett a festő-árványról; a felesége megkezdett képe.

Egy pillanatra észrevettem, hogy a tapéta szétválik s két fürkésző szem néz ránk.

Halkan odasugtam Linának:

— Menjen a kertbe, én a revolveremért megyek. A kútnál találkozunk.

Szobából kijövet, selyemsuhogást hal-

A mai ülés.

Délelőtt tizkor nyílt meg a mai ülés nagy érdeklődés mellett.

Főlszóaltak Apponyi Albert gróf, Rosenberg Gyula, Bakonyi Samu, Nagy Ferenc, Lukács László miniszterelnök és Désy Zoltán, aki indítványát visszavonta, mire a delegáció az indemnitási javaslatot elfogadta és megbizta az elnököt, hogy az egyeztető hetes bizottságot s ennek munkája után a delegációt ismét összehívja.

Az osztrák delegáció.

Az osztrák delegációban a horvátok és csehek a hosszú beszédekben a horvát kérdéssel foglalkoztak.

Egy kis konfliktus a katonaság és a tanács között

A porolaj miatt.

Állandó a panasz Debreczenben két dolgra: egyik a sár, ha esik az eső, másik a por, ha kisüt a nap. A szebb idő beálltával a por megint szinte tűrhetetlen s ha egy kis szél is kavargja, vakon fuldokolva járnak az utcákon az emberek. Nem egyszer szólaltunk is fel emiatt s felhívtuk az illetékes körök figyelmét, hogy ez ellen tenni kell valamit. Azonban azt is tudjuk és hangoztattuk, hogy a kövezés különösen az aszfalt nélkül sohasem tud megmenekülni a város a portengertől annál kevésbbé, mert hiszen a nyílt városba a környék futóhomokja csak úgy özönlik be. Természetes azonban, hogy úgy, ahogy tudunk mégis csak védekezni kell minél sürűbb locsolással.

Ezt a tanács már hetekkel ezelőtt el is rendelte s láttuk, hogy ha nem is a kívánt mennyiségben, de járnak a vizes kocsik s igyekeznek a város cselekedni valamit a förtelmes por ellen.

Ez a valami azonban nem elégíti ki úgy látszik a katonaságot, különösen a debreceni 3. honvédegyalozredet, amelynek a Péterfia-utcán van a kaszárnyája és sokat szenved-

lottam. Majd a kezemhez kap egy kéz. Li Chen Fu volt.

— Ellenemre tesz? — szóló keményen.

Jó. Majd megtanítom, hogy ez lehetetlen!

Csengetésére szolgák jöttek, akik parancsára rámvetették magukat, bekötötték a számát és kivittek. Uruk kínai nyelven valamit még mondott nekik.

Mire visszahoztak, halottam Li Chen Fu ördögi kacagását; csak hallottam, de nem láttam többé...

Sokáig voltam egymagamban, végre is összeszedtem erőmet, kitapogattam az utat a kertig, ahol éppen úgy csend volt, mint az egész házban. Sokára jött mégis valaki: egy olasz paraszt. Az beszélt el, hogy a herceg egész háztartásával egy nappal ezelőtt elutazott s neki adta át a kulcsokat azzal a megbizással, hogy ma este jöjjön be utánnanéni mindennek. — Jó ember volt, ő ápoló és segített engem, szegény világtag.

John Rebman ott ült az ágya szélén és fáradtan hajította le a fejét.

— Nos, és mi történt Linával? És a herceggel?

— Sokáig nem tudtam róluk semmit. De aztán hallottam, hogy a herceg meghalt. A két szemében és szívében egy-egy ezüst törrel fekiült halva Lina képe előtt. Lináról mit sem tudtam meg. De hát ez nem is csoda. Harminc-negyven éve élek más világban. Ugy-e, szomorú história? Kapok érte valamit, hogy elmondottam?

Egy aranyat adtam neki és — távoztam. Hazafelé ment — mert utba esett épen

a portól. A parancsnokság tehát — amint azt nem épen régen meg is irtuk — azt kérte a várostól, hogy ya Péterfia-utcát legalább egy jó darabon porolajjal öntöztesse.

A kérelem teljesítésében azonban nem valami nagyon bizhatott, mert odafűzött egy kis ijesztgető fenyegetést is. Azt ugyanis, hogyha a tanács a kérést nem teljesíti, bejelent az esetet a katonai felsőbb hatóságoknak, mivel a laktanyában igen sok kincstári dolog van, amelyet a por erősen rongál.

A tanács mai ülésén tárgyalta ezt az átiratot s az abban foglalt fenyegetést, amely azonban célját tévesztette. A tanács ugyanis nem ijedt meg, hanem megütközött az ijesztésen, amely nagy visszatetszést szült s okozta azt a kis konfliktust, amely azonban szerencsére nem lesz casus belli.

A tanács ugyanis rögtön el is intézte a dolgot s árt a honvédparancsnoksághoz, hogy már jóval az átirat vétele előtt a szükséges intézkedéseket megtette, az átiratnak azt a bizonyos fenyegető részét pedig egyszerűen nem veszi tudomásul.

Élelmiszer razzia

Piszkos hustermekek.

Rostás István rendőrfőkapitány ismétlen bebizonyította, hogy nemcsak jóakarattal, ambícióval, de mélyen járó tapasztalatokkal és hivatottsággal is rendelkezik a városi szociális ügyekben. Csak pár na előtt rendelte ki kérésére Kovács József polgármester az egyik városi állatorvost s már ma olyan élelmiszer-razzia áll előtünk, ami, — bár eredményeiben lesújt is — de a jövőre nagy megnyugvást eredményezett számunkra. Kitiint ugyanis, hogy az egyik városi piacon olyan gondatlanul, felületesen és tisztátalanul kezelték a hentes és mészáros mesterek a fogyasztásra kerülő hustermekeket, hogy azokból egy megdöbbentő quantumot el kellett kobozni, másfelől pedig meggyőződött a hatóság, hogy az a hely, ahol a kiárusítás történik, éppenséggel nem alkalmas a hustermekek árusítására.

Nem kis érdeme van ennek a közveszé-

— felkerestem a keresztapám, sir Benedict Hallam-ot, aki maga is művészember volt s a régiek közül is mindenkit ismert. Megkérdeztem tőle, hogy emlékszik-e John Rebmánra?

Egy ideig gondolkodott, aztán felelte:

— Igen. Annak idején nagyon tehetséges fiatalember volt, de az is az ivásnak adta át magát. Egy kicsit meg is hibbant az elméje. De miért kérdező?

— Mert rettenetesen szánom. Szörnyűség az, hogy olyan kegyetlen módon fosztották meg a szemévilágától!

— Kit? Rebmánt? Éppen úgy nem vak, mint te, vagy én nem vagyunk. Vagy két hónapja volt nálam alamizsnáért.

Csaknem sértő gyorsasággal hagytam el keresztapám és siettem vissza Rebmánhoz.

Nem találtam otthon, csak a szemernyője hevert a szekrényen. Az aitaia előtt seprőcsinos kislányt kérdeztem meg:

— Nem tudja-e, merre ment?

— De igen, — felelte. — A dutviba vittek. Valahonnan pénzt szerzett, leitta magát és bekisérték.

— Ugy és gyakran történik, hogy leiszsa magát?

— Valahányszor csak pénze van.

— Hogy vak-e? Dehogya! Csak mikor már nincsen semmije, teszi fel a szemernyőjét; ugy jobban jövedelmez neki a koldulás. Holnapra hazaeresszük bizonyosan. Tetszik valamit izenni neki?

Nem feleltem, csak a lépcsőn lefelé igyekvő lépéseim kopogása volt kérdésére a válaszom.

lyes állapotnak a leleplezésében Steiner Jakab hatósági állatorvosnak sem, aki a leglelküimeretesebben és kizárólag a közegészségügy fontosságát tartva szem előtt, teljesítette feladatát s ott, ahol annak szüksége felmerült, az elkobzást is a legnagyobb erélyvel eszközölte.

Ma délelőtt egészen váratlanul érte a Dégenfeld-téri kiárusító sátrakban a hentes és mészárosmestereket a hatóság megjelenése. Maga a főkapitány szállt ki Steiner Jakab állatorvossal és sorra járta a vásáros bódékat. Senki sem volt előkészülve erre a szokatlan látogatásra, éppen azért nem is tüntethették el azokat a poros, piszkos és egészségtelen, állott árukat, amelyeket drága pénzen igyekeztek a szegény fogyasztó közönség nyakába vetni.

Főleg a füstölt és főtt termékek árusítói éltek vissza azzal a bizalommal, melyet a nagyközönség beléjük helyezett s egy hentes mester kivételével valamennyi sátor tulajdonosa piszkos, állott és egészségre ártalmas árukat tartottak. Mintegy 30 kilogramm megrohadt májat, penészes tepertőt, piszkos sonkát és füstölt oldalast kobozott el a rendőrség. Ezenkívül nagymennyiségű zsírt, csontot és más husneműt is tisztátalanak, egészségtelennek találtak és mint munkatársunk megállapította, Gombos hentesmester sátrán kívül, egyetlen sátorban sem volt intézkedés, mely az utca porától, piszkától védte volna ezeket az élelmiszereket.

Természetesen a hatóság a legnagyobb szigorral jár el a hanyag és felületes árusítókkal szemben s az elkobzáson kívül még érzékeny büntetéssel is fogja őket suitani.

De megállapította a hatóság ennél a razzianál azt is, hogy a Dégenfeld-téri sátrak a hus árusítására nem alkalmasak, főként azért, mert nyitottak, pornak, piszkos, szemetek beömlésének vannak kitéve s főleg nváron, a bogarak ellen sem lehet bennük kellőleg védekezni. Így hővezetői lehetnek a legveszedelmesebb betegségeknek és ragályvoknak. Miután pedig a földművelésügyi m. kir. minisztérium idevágó intézkedései betartva nincsenek, Steiner Jakab városi állatorvos véleménye alapján Rostás István rendőrfőkapitány oly jelentést tesz a tanácsnak, melyben — igen helyesen — javasolni fogja, hogy ezek a sátrak a jövőben hus árusításra ne adassanak ki.

Mint értesülünk, a főkapitánynak mai élelmiszer razzijára csak kezdete volt annak az általános vizsgáltnak, mellyel az élelmiszerpiacot a piszkos és egészségtelen termékektől megtisztítani igyekeznek s végre valahára elérni a város közönsége, hogy az elviselhetetlen drágaság közepett legalább megemészthető élelmicikkeket kap a pénzéért. Ez annál inkább közérdek, mert már egyes iparágaknál oly tulkapások észleltettek, hogy például a napokban egyik pékműhely inasai a felügyelet hiánya miatt, klotka ürülékkel dobálóztak a műhelyben. Itt tehát elkerülhetetlen a radikális intézkedés!

IRODALOM

— Megjutalmazott pályamű. Rác Lajos drt a kereskedelmi és iparkamara segédtitkárát nem mindennapi kitüntetés érte, — amennyiben a Magyar Tudományos Akadémia ez évi pályázatai egyik jelentős pályadíjában részesült és elismerést aratott „Kereskedelmi szociálpolitika” című hatalmas munkájával. E műve a kereskedelmi élet terén felmerülő nagy szociális érdekekkel foglalkozik. Gazdag gyakorlati, elméleti fejtegetések által teljes képét adja a kereskedelmi alkalmazottak sorsának, ezeknek társadalmi gazdasági, jogi és egyéb vonatkozásokban. Minde irányban megállapítván a már halogathatatlan törvényes rendezés alapvető elveit. Rác Lajos dr. művének kitüntetése s megjutalmazása más irányban is örvendetes jelenségül szolgál, amennyiben a régebben ösdisággal vádolt Magyar Tudományos Akadémiába az újkori friss levegő és új életerő

terjedésének beköszöntését jelzi. Jele volt ennek már előbb Ferenczy Imre a Sztrájk és szociálpolitikai munkájának kitüntetésével és a most a dr. Rác Lajos munkájának megjutalmazása ennek fokozódását jelenti. Az ósdi elvont elmélkedések helyett a küzdő dolgozó ember milliók sorsán gondolkodóknak nyitja meg az akadémia kapuja. Ezért kétszeresen örvendetes a tudományok világában aratott sikere. Érdekes, hogy a múlt évben Szávay Gyula titkár aratott dicsőséget a Tudományok világában, a Magyar Tudományos Akadémiában. Száz aranyat nyerve egyik jeles irodalmi művével.

A halápi rablók nyomában

Amerikába készültek

Kecskés Sándorné, a Láng dr. szanatóriumában még mindig a várható komplikációk előtt áll. Bár közérzete semmiféle aggasztó tünetet nem mutat, ma hőmérséklete emelkedett s a szanatórium személyzete fokozott lelkiismeretességgel állja körül ágyát. Meglehet különben, hogy a közérzetet idegesen befolyásolta

a szembesítés,

mely a mai nap folyamán történt a szanatóriumában.

A rendőrség ugyanis éjjel-napot egygyé téve kutat Vámospércsen és környékén s minden gyanus egyént feltartóztat. Tegnap is egy 17—18 éves középtermetű, testes suhancot fogott el, akire teljesen ráillett a Kecskésné által megmondott személy leírás. Azonfelül több gyanus körülmény is alkalmas volt, hogy a figyelmet magára terelje s őt tartsa a halápi merénylet tettesének a csendőrség.

Azonban Kecskésné a leghatározottabban kijelentette, hogy az eléállított egyén nem azonos a rablómerényletben résztvevő suhancokkal, akiket egészen közlelől látott és ma is emlékszik azoknak vonásaira.

Időközben Balázs járásörmester más fontos nyomokra bukkant, amelyek már

messzebbmenő eredményre

vezettek.

Megtudta ugyanis a csendőrség, hogy a halápi eset után két suhanc tünt el a faluból, akik szóbeszéd szerint Amerikába veszik útjokat. Azonnal a legerélyesebben látott a dolgok tisztázásához és sikerült megállapítania, hogy híresztelés csakugyan megfelel a valóságnak s a két suhanc már utban is van Hamburg felé.

Ugyanis az illetőknek nincsen utlevelük és Bécsen keresztül Hamburgba, aztán Amerikában akartak kivándorolni. Pénzüik a tett elkövetésekor nem volt, mint tudjuk, Kecskésné megzavarta őket rablómunkájukban, de szüleik annyira megijedtek az eset után, hogy maguk adtak utiköltséget a megtévedt fiuknak.

Tudósítónk úgy tudja, hogy a csendőrség még a tegnapi napon táviratot intézett ugy a bécsi, mint a hamburgi rendőrséghez és nem lehetetlen, hogy a vakmerő gazfiúckók, akik a halápi erdő véres merényletének tettesei, már a holnapi napon a debreceni ügyészség börtönébe kerülnek.

A nyomok különben, melyek a szálatat a csendőrség kezébe adták, azt mutatják,

hogy a Kecskésné támadói résztvettek abban a rablótámadásban is, melyet másnap az erdészlak ellen intéztek fiatal suhancok, akiket aztán az erdőőrök riasztottak el.

Színház és Művészet

Heti műsor.

PÉNTEKEN: *Eva boszorkány*, színmű. Bemutató előadás. C) bérlet.

SZOMBATON: *Eva boszorkány*, színmű. — A) bérlet.

VASÁRNAP: Délután *Gyurkovics lányok*. — Mérsékelt helyárrakkal.

VASÁRNAP: Este *Tündérlak Magyarhonban*, népszínmű. Kisbérlet.

A NÉVTELEN HŐSÖK.

Ez az elnevezés nem valami szenzációs darabnak a címe. Nagy történelmi és művészeti események sincsenek benne leszegezve. Mégis lépten-nyomon találkozunk azokkal, akiknek a sorsát, tevékenységét és gazdasági helyzetét jelöli e fogalom. A színház „kardalosa”-ról van szó: a nép, a katonaság és csöcselék ezerfeji, ércetorku ismeretlenéről, kik nélkül nincsen nagyszerű énekes műfaj és erőtlenné lesz a klasszikus dráma. A tömeghatások vértelen arcu katonáiról, akik egy színiévadon át voltak stafázsa a nagy művészi sikereknek és felbecsülhetetlen színházi eseményeknek, amelyek nekik legfeljebb száraz kenyeret juttattak. A hetekben lesz azoknak a névtelen katonáknak a jutalomjátéka.

A „Postás fiu és a huga” Kadelburg kacagató énekes bohózata kerül színre. Horváth Kálmánnal, mint vendéggel a férfi címszerepében és helybeli műkedvelő hölgyek és urak közreműködésével, kabaré számokkal.

Debrecen város színházlátogató közönségére vár a dícséretes kötelesség, hogy zsu folt nézőtér előtt folyjon le a karszemélyzet jutalomjátéka.

A színház igazgatósága ezenkívül gyűjtőleveket is bocsájít ki az anyagi siker biztosítása érdekében. De figyelembe ajánlja a közönségnek, hogy csak olyan íveken adakozzék, melyek a színház pecsétjével vannak ellátva, mert csak ez összegek jutnak a színház névtelenjeinek jutalmazására.

A nagyváradi színtársulat Debrecenben. Érdekes vendégszereplésről folvik most szó a kulisszák között. Erdélyi nagyváradi színtársulat megállapodott Zilahy igazgatóval az iránt, hogy május 11-én szombaton a Leányvásár operettbe, 12-én vasárnap az Ártatlan Zsuzsi operettben és 13-án hétfőn a Kis gróf operettben a nagyváradi színtársulat vendégszerepelne a debreceni színházban, míg viszont a debreceni színtársulat ugyan csak ez operettben a nagyváradi színházban játszanának. Mindenesetre a csere vendégszereplés mindkét városban olyan érdeklődést keltene, amelyet az ilyen páratlanul álló nagy arányú vendégszereplés méltán megérdemel.

A városi tanács mai ülésén foglalkozott ezzel a kérdéssel Zilahy Gyula színtársulat igazgató bejelentése kapcsán. A tanács tudomásul vette a bejelentést s engedélyt adott a cserére. Ezek szerint a vendégjáték e hó 11. 12. 13. napjain lenne bérletszűnetben, míg a bérletek 14. 15. 16. napokon nyernének befejezést. A nagyváradi színtársulat a Kis grófot, Ártatlan Zsuzsit és a Leányvásárt adja elő.

Eva boszorkány. Pénteken este a szenzációs újdonsággal szolgál a színtársulat drámai személyzete. Herceg Ferencnek Éva boszorkány lesz a bemutatója, melyre Kemény Lajos rendező vezetése mellett ki-

váló ambícióval készült a színtársulat. A nagyszabású színmű a fővárosban állandó sikert raotott. Előreláthatólag a debreceni színpadon is nagy sikert fog érni a kiváló újdonság.

Vasárnap délután. Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal a Gyurkovics lányok vigjáték kerül színre. Jegyeket ez előadásra a színházi pénztár előre árusít.

Sugó nélkül még beszéd sincs. Ősi szokáshoz híven Krecsányi Ignác a temesvári idény utolsó estjén szívélyes szavakkal mond bucsut a temesvári közönségnek, megköszönve a pártfogást. A közönség ilyenkor lelkesen megtapsolja a direktort. A bucsu az idén is megható, kedves és közvetlen volt és Krecsányi megható állott a közönség elé apró mondókájával. Az utolsó előadás alatt egy újságíró elfogta a színpadon az idegesen szaladgáló direktort és biztatta, hogy minél melegebben bucsuzzék ak özönségtől, mert az egész ház várja már a lelkes kis beszédet. Krecsányi kézzel-lábbal tiltakozott, hogy ő az idén nem mond bucsubeszédet, mert nem ér rá; a vonat tíz óra előtt indul és nincs ideje, de különben sem akarja a közönséget molesztálni. Az újságíró szomorúan távozott és az egyik sarokban beleütközött a sugóba, aki elmerülve olvasgatott egy papírlapot.

— Mit csinál öregem? kérdezte az újságíró, csak hogy mondjon valamit.

— Tanulom az öreg írását olvasni, — felelte kurtán.

— Miféle írást?

— Hát a bucsubeszédet. A direktor maga írta erre a kis lapra és nekem kell majd felsugnom.

Ellopott csöppségek

Nagyváradra szöktetett debreceni gyermekek.

Nagyváradról jelentik a következőket: A rendőrség folyosóján tegnap két pár piri-nyó gyermekcipő kocogott végig. A csöpp topánkák féltéken hágtek fel a széles garáncsokon, amíg, egy feketebetűs, fehérábrás nagy ajtó elé értek, ahol a rendőrség oltalmába vette mindkettőjüket.

Debrecenből kerültek ide, a csupa aszfaltos körösparti városba és lélektelenül kóvályogtak félnapon át, mint az elalélt, borzas tollu kis verebek, ha nagyon hideg szél fúj.

Déltájban vitte fel a két csöppséget egy jószívű nagyváradi polgárasszony. Elmondta, hogy tegnap este megjelent lakásukon egy idegen nő és a két kicsire hivatkozva, kérte, hogy adjanak nekik szállást, mert hajléktalanul lógnak az utcán és nincs pénzüik szállodára. Ő és férje szíves készséggel fogadták be az asszonyt apróságaival, mikor a vendégnő tudomásukra adta, hogy Debrecenbe való és csupán egy napi átutazóban időzik Nagyváradon. Annál nagyobb volt meglepődésük, hogy reggelre kelve az asszonynak hiült helyét találták s a két kis gyerek ott gubbaszkodott az ágy előtt.

A rendőrségen Kemény Ignác kapitány faggatta ki a csitri népeket nacionáljuk felől, jobban mondva csak a kis fiut, aki csöpp hugocskájának is szószólója vola és okosan válaszolgotott a kérdésekre.

— Hát hogy hívnak benneteket kis fiam?

— Én Szöcs Janika vagyok, ő meg itt a Julika.

— Hány éves vagy te nagy legény?

— Hét éves vagyok, Julika meg négy éves.

— Osztán hogy kerültetek ide?

— A néni hozott el bennünket Debrecenből.

— Ki az a néni?

— Nem tudom. Az utcán odagyütt hozánk, oszt azt mondta, hogy jöjünk vele, ad cukrot meg narancsot. El is jöttünk, mer a néni azt mondta, hogy ymuszáj, de mindig koldulni kellett, oszt gyalog is kellett jönni

és ha Julika elfáradt, a hátamra vettem, úgy hoztam. A néni parancsolta.

— Ki az apátok?

— Szöcs János Debrecenben.

— Hol lakik?

— Otthon lakik.

— Melyik utcán?

Janika szepegeve vonogatta a vállát. Ő bizony nem tudja. Sohse kötötték az orrára.

Mint hogy a gyerekek szüleinek közelebbi lakcímét egyelőre nem lehetett megállapítani, a rendőrség közelebbi intézkedésik a nagyváradi Állami Gyermekmenhelyre inter náltá be őket és távratilag kért információt a debreceni rendőrségtől Szöcs János közelebbi adatai, valamint a „narancsos néni” kiléte felő, akit már erősen nyomoznak.

Janika és Julika a fontos aktus után öszszefogóztott kézzel sétáltak ki egy komoly policáj vezetése mellett a rendőrségi palotából.

HIREK

Vörös május. A szervezett munkásság az idén is impozáns szép keretben ülte meg a munkásság emlékeztető ünnepnapját a: május elsejét. Szinte megállította az események tengelyét. Lapok az ország egyetlen városában, így Debrecenben sem jelentek meg. Dél előtt a munkás szervezetek tömött sorokban vonultak fel a nagyerdőbe, ahol a pártvezetőség lelkes szavakban buzdította a munkásságot az összetartásra és a kitartásra. Majd tüntető menetben vonultak át a város anélkül, hogy valami rendzavarás történt volna.

Promotio sub auspiciis Regis. Tegnap ment végbe a kolozsvári tudomány egyetemén Balogh Jenő dr. vallás- és közoktatásügyi államtitkár, öfelsége személye képviselőjének jelenlétében az 1910—11. tanulmány-évre kitüntetett Gajzágó László államtudornak legfelsőbb védnökség mellett jogtudományi tudorrá avatása. Előbb dr. Szádeczky Gyula rektor üdvözölte a Felső képviselőjét és a kitüntetettet. Azután dr. Gajzágó László mondott kitüntetéséért a Felső képviselőhöz intézett köszönetet, — majd a „Korlátolt felelősségre alakult társaságáról” szóló doktori értekezését ismertette. Az avatás ceremonialéjánál promotorként a jog- és államtudományi kar dékánja dr. Kiss Mór udvari tanácsos üngált. Végül dr. Balogh Jenő Felső képviselő üdvözölte az Egvetemet s a kitüntetettet ányuítván neki öfelsége gyémántgyűrű ajándékát. Az egvetemi tanács délben ebédet adott az államtitkár s a kitüntetett tiszteletére, amelyre Kolozsvár notabilitásai s a kitüntetett atyja Gajzágó Béla dr. debreceni kir. ítélő táblai tanácselnök is hívtalosak voltak. Este dr. Szádeczky Gyula rektor látta magánál az államtitkárt, Gajzágó László dr. 1885-ben született. Gynáziumait a st. pauli Benedekrendiek cs. kir. főgymnáziumában s részben a depr. ref. főgymnáziumon végezte. Itt tett érettségi vizsgálatot is. Jogot a debreceni ref. jogakadémian, az aix-marseille-i, római, budapesti és kolozsvári egyetemeken hallgatott. Vizsgálatain alapos és sokoldalú készségeivel tünt ki. Az államtudományi doktorságot is a sub auspiciis Regis kellekeinek megfelelően szerezte meg.

A miniszterek utazása. Bécsből táv-iratozzák: Hazai Samu honvédelmi miniszter ma délután utazott haza Budapestre, míg Lukács László miniszterelnök és Teleszky János pénzügyminiszter holnap délelőtt kilenc órakor utaznak el Bécsből. Beöthy László kereskedelemügyi miniszter ma este fél hét órakor Bécsbe utazott, ahol hosszasan tárgyalt Lukács László miniszterelnökkel.

— **A szegényügyi bizottsági ülés.** Debrecen város szegényügyi bizottsága e hó 3-án péntek délután 4 órakor a városház 22. számú hivatali helyiségében tartja meg ülését, amelynek tárgyai: Segélyezések s egyéb folyó ügyek.

— **A debreceni kereskedelmi alkalmazottak** május 5-én, vasárnap délelőtt 10 órakor nyilvános gyűlést tartanak fontos nappal az Iparoskör dísztermében. Előadó a központi kiküldött lesz. A csoport vezetősége 3-án, pénteken este 9 órakor ülést tart a Kisiparos Egyesületének új helyiségében (Kossuth-u. 18.)

— **Uj villamos oszlopok.** Debreceni Jenő világítási vállalati igazgató bejelentette a tanácsnak, hogy több villamososzlop elkorhadt s azok pótlására 3 méteres ákácoszlopokat kért. A tanács ezeknek kiadását elrendelte és utasította az erdőmestert, hogy azoknak árát állapítsa meg.

— **Erdősítési szabályzat.** A városi tanács mai ülésén jóváhagyta s elfogadta a Török Gábor erdőmester által készített szabályzatot, amely az erdősítésnél dolgozó munkásokkal való elbánás s a munkálatok miként való teljesítése kérdésében rendelkezik.

— **Olasz-török háború,** Konstantinápolyból táviratozzák: A Dardanellákban ismét hajókatasztrófiát okoztak a törökök tengeralatti aknákat. A Semendre vontatógőzös, mely az admirális szolgálatában áll, egy aknába ütközött és a levegőbe röppült. A kapitány és 12 matróz — közülük két örmény — a vízbe fulladt, egy matrózt sikerült megmenteni.

Konstantinápoly, május 2. Tegnap este órákig volt együtt a minisztertanács és elhatározta, hogy megnyitja a Dardanellákat, de fentartja magának azt a jogot, hogy szükség esetén azonnal aknákat fektessen le a torkolatnál. Beavatott diplomáciai körökben úgy tudják, hogy angol befolyásra jött létre ez a határozat, mert a londoni „Foreign Office” is készült interveniálni a portánál a Dardanellák megnyitásával.

Egy verzió szerint a minisztertanács döntése ugyszó, hogy csak 48 órára nyitják meg a Dardanellákat, míg az átkelésre váró kereskedelmi hajók befutnak a Boszporuszba és kijönnek onnan, aztán ismét elzárják a tengerszorosot.

— **A vágóhid kibővítése.** A vágóhid kibővítésével kapcsolatos munkákért most 34552 koronát kellene kifizetnie a tanácsnak, amely — miután ez összegre más alapja nincs — a függő kölcsönből fogja azt fedezni.

— **A városi szabályrendeleték tára.** Barina Tibor rendőrfelügyelő mindazokat az érvényben levő szabályrendeleteket, melyek a minisztérium által vannak jóváhagyva s a jelenlegi gyakorlatban is alkalmaztatnak. A bérkocsi-, vízvezeték- és építési-szabályrendeletet tartalmazza ez a gyűjtemény és így a rendőrség, mint a nagyközönség részére igen becses anyagul szolgál. Nemsokára ki nyomtatják.

— **Négy új kut a Homokkertben.** A homokkerti birtokosság a föld készítésére díjtalanul engedte át a földön eső csöszháza területét mintegy 102 négyszögöl földet a városnak. Ellenértékül a birtokosság csak azt kötötte ki, hogy itt levő régi két kut helyett, melyek az ut kinyitásával szintén megsemmisülnek: furasson a város kétfő jövizű kutat. És pedig az egyiket Oláh Károly-utcán, a másikat a Halconservgyár közelében. A városi tanács ezt a feltételt elfogadta és rövid időn belül elkészítteti a két kutat. A legutóbb tartott kertségi közgyűlésen elhatározott, hogy a kertség pénzén még két kutat furatnak. Ezekkel és a meglévő kertségi kutakkal bőségesen el lesz vízzel látva a Homokkert lakossága és nem bánja akárhogy működik is a leendő vízvezeték.

— **Uj köhid a Hortobágyra.** A városi tanács mai ülésén kimondta, hogy a Köntös-gát mellett levő s a Hortobágyra vezető fahid helyére köhidat építtet.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Alulírottak a legmélyebb fájdalomtól sújtottan tudatják, hogy a leghűbb feleség a legforróbban szeretett jó anya, nagynéni, nagynéni és rokon nagymegyeri Raics Lajosné szül. Forster Karolina munkás, áldásdus életének 71-ik évében, boldog házasságának 41-ik évében május hó 2-án délután 3 órakor jobblétre szenderült. A boldogultnak kihűlt drága porait f. hó 4-én szombaton d. u. 4 órakor fogjuk a Simonffy-utca 41. számú háztól az ág. hitv. evang. egyház gyászszertartása szerint tartandó ima után a Hatvan-ucvai temetőbe örök nyugalomra kísérni. Emleked élni fog örökké imádott halott! Nyugodjál csendesesen! Örizz továbbra is szereteteidet! Férje: Nagymegyeri Raics Lajos, Gyermekai: Karola férjével Polster Adolffal és Erna, Alfréd, Frigyes, Márta gyermekeivel, Lajos nejével Julow Olgával, Károly, Ferenc és Pál. Valamint a rokonság. A temetést Gebauer Károly temetkezési intézete rendezi.

— **Football a Titanic hajótöröttjeiért.** Az egész világot megrendítette a Titanic katasztrófiája és mindenütt úgy igyekeznek kifejezni a részvétüket, a hogy tudják. Megirtuk már, hogy a Magyar Testgyakorlók Köre football mérkőzést akar rendezni a Titanic hajótöröttjei és az áldozatok családjainak felsegítésére. A nemes sportötletet az egész főváros szeretettel fogadta és különösen érdekes Brüll Alfréd kitűnő klubjának az az ideája hogy mérkőzésre a Carpathia footballcsapatát hívta ki. A kihívásra Gibraltárból érkezett felelet, rövid szócska: Yes. A Carpathia legénysége elfogadta a MTK kihívását és a mérkőzés e hónap 8-án vagy 9-én lesz a Testgyakorlók új pályáján. Ez attól függ, hogy a Carpathia mikor érkezik Fiuméba. Az angol csapat a Carpathia tisztjeiből alakul s Budapest közönsége bizonyára a legnagyobb szeretettel fogja ünnepelni az életmentő hősokeket.

— **Az embervásár.** Megirtuk, hogy a tanács amaz intézkedése ellen, amelylyel a főutcákon volt embervásárt megszüntette többben felebbeszéssel éltek. Egy ilyen felebbeszéssel mai ülésén ismét elutasított.

— **Beküldetett.** A „Debreceni Ujság” mult hó 30-iki számában Utépitést kér a város költségén című cikkére vonatkozólag, annyit kívánok megjegyezni, hogy nevezett lapot olvasni nem szoktam és csak véletlenül jutott tudomásomra annak a cikknek a megjelenése. Tévedések kikerülése végett s hogy a Debrecen Ujság alaposságát illusztráljam tudatom, hogy a Trágyavár r. t. sohasem kért a várostól utépitést, utána járván a dolognak megtudtam, hogy az illető kérvényező maga a város tulajdonát képező Köztisztasági Vállalat volt, amely egyedül venné igénybe ezen utat. A Trágyavár r. t.-nak köves utra szüksége nincs, mivel részünkre az összes szállításokat a telepünkre bevezetett saját iparvágányaink bonyolítják le. — Fleischer István, a Debreceni Trágyavár r. t. ügy. igazgatója.

— **Baleset footballozás közben.** Sulyos baleset érte Havas Zoltán 24 éves Vulkányári titkárt. Tegnap délután a Sporttéren footballozás közben valaki ellökte és ennek következtében oly szerencsétlenül esett el, hogy jobb lába eltört. Állapota sulyos.

— **Behalt a lórugásba.** Hajdudorogról írják, hogy ott ma meghalt özevgy Szojka Györgyné, akit ezelőtt három héttel egy ló úgy rugott meg, hogy azóta sulyos betegen feküdt odahaza. Az ügyesség utasította a nánási járásbírószágot, hogy a halál okának megállapítása miatt a hullát Horváth Arthur dr. közbenjöttével boncoltassa fel.

— **Májusi menetrend** Antalfy Józsefnél.

— **Automobil verseny Magyarországon.** A juniusi automobilverseny nevezései várokozásokon felül sikerültek, úgy, hogy a kir. magyar automobil klubnak kettőzött erővel kell hozzálatnia a verseny rendezéséhez. Ugyanezért, bár a nevezési zárlat ma volt, gróf Zichy Béla Rezső és Pivny Béla, az az automobil klub alelnöke és titkára hétfőn este Temesvárra utaznak, hogy ottan Joannovich Sándor temesvári főispán és Telbisz Károly udv. tanácsos polgármester vezetése alatt működő helyi sportbizottsággal és ez alkalomra Temesvárra meghívott délmagyar ország klubtagokkal a verseny előkészítését megbeszéljék. A verseny nevezési eredményével a folyó hó 3-án pénteken tartandó sportbizottsági ülés fog foglalkozni és akkor ezeket nyilvánosságra hozza.

— **A főnök és alkalmazottja.** Stern Adolf nyiregyházi fuvaros vállalat tulajdonos Merker Adolf nevű alkalmazottjával utazott Debrecenbe. Háromszázötven korona volt a zsebében. Mikor azonban megérkezett, szomorúan tapasztalta, hogy úgy a pénze, mint a pénztárcája eltűnt. Ugy, hogy kényszerítve vélel kellett hazamennie.

— **Életuntak.** Hajduszoboszlóról jelentik, hogy ott ma reggelre Dihén János 60 éves iparos felakasztotta magát. Az öreg már régen betegeskedett és ez vezette végzetes tettében is. Meghalt. — Ugvancsak elérte a végzet Szmétán Ilona cselédeányt is, aki már háromszor követett el öngyilkossági kísérletet, anélkül, hogy meghalnia sikerült volna. Legutóbb is marólugot ivott, beszéltették a kórházban, ahol azonban ezuttal megmenteni nem tudták. Tegnap délelőtt nagy kínok után kiszervenvedett.

— **Akik a részletet zálogcédulával fizetik.** Molnár József műszerész eladott egy kérekpárt részletre 300 koronáért és egy biciklit szintén részletre 100 koronáért két debreceni lakosnak. Jött az elseje, de egyikük sem jelentkezett a részlettel. Sőt ellenkezőleg zálogba csapták a részletárgyakat is. Mikor a pénzbeszedő lakásukra ment, fizetés helyett a zálogcédulákat nyújtották feléje. Minthogy még ez a részletfizetés a cégnél bevezetve nincs, mindkettő ellen megtette a feljelentést a rendőrségen.

— **Költözködés közben.** Füstös Dezső Péterfia-utca 15. szám alatti lakos panaszt tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, a ki költözködés közben egy női kizitáskát 20 koronán felüli készpénzzel és egy másik pénz tárcát három kulccsal ellopott.

— **A harapós malac.** Kocsis József sertéskereskedő egy malacot vásárolt Szatmáron. Mikor ma etetés közben a vályutól, ahol a többieket harapdálta, el akarta kergetni, a nekidühödött állat ráugrott s a combján oly erősen megharapta, hogy orvosi segélyt kellett igénybe vennie.

— **Egy multság egy emberélet.** Püspökkladányból jelentik nekünk: Nagy István 20 éves vasuti munkás tegnap amint megkapta a fizetését, el is mulatta. Aztán bódult fővel került haza. Ugy látszik, hozzátartozói erős szemrehányással illették, mert annyira nekikeseredett, hogy kiment a pályára s az Apavár felé menő vonat kerekei alá vetette magát. A mozdonyvezető csak későn vette észre s mire a vonat megállott, összetört tagokkal, holtan vették ki alóla az életunt munkást.

— **Elveszett tárgyak.** A rendőrség közli, hogy találtatott egy ellenőrző könyv, kulcsok, egy zsebkendő, 1 drb tagsági igazolvány, egy vásárlási jegyzőkönyv és tervrajz, egy ridikül zsebkendővel, egy drb arany óra, egy darab ezüst óra és egy arany keretű medaillon. Igazolt tulajdonosa átveheti a belvárosi rendőrkapitányságnál Szent Anna-utca 3. sz. alatt.

Izlés és divat

A New-York Herald egyik legutóbbi számában Madame Bartet, hírneves párisi színművész igazán érdekesen nyilatkozik az izlésről és a divatról.

— Ha az ember a divatot kritizálja — ugyanígy — akkor legjobban teszi, ha azokat veszi szemügyre, akik sem interpretálni, sem alkotni nem tudják. A divatot minden időben kigunyolták és karrikírozták, mert mindig van valami túlzottság benne. De azt hiszem, voltak minden időben asszonyok is, akik követék a divatot anélkül, hogy magukat eltorzították volna. A jelenlegi ruházatban semmi új sincs, hanem illik rá Dumas mondása, mely szerint az asszony sorsa az, hogy egyszer úgy öltözik, mint egy harang, egyszer meg úgy, mint egy esernyő.

Még a legutolsó divat idején, a 18. század végén, amikor a kosárkalapok, a krinolinok szoknyák, az óriási frizurák, a puder és az ékszer csak éppen a kifestett arcot mutatták a nőből, éppen ebben az időszakban, amikor a királynő sem léphetett egy kosiba anélkül, hogy dróttjait le nem vette volna, Chardin francia festő képét igen bájos és kecses arcképekben gyönyörködhetünk anélkül, hogy a lefestett személyek viselete más lenne, mint a divat volt. Minden divat arra törekszik, hogy a nőnek valamilyen szépségét diadalra juttassa. A 18. század, amely igen-igen romlott volt, nem akarta a szépséget egészen leleplezni, mert tudta, hogy a nőnél éppen annyira hat, amit elrejtett, mint amit kiemelt.

Kedvem volna a régi divatot a modern ellenében megvédelmezni. Az én izlésem sokkal kevésbé hajlik a kényelmetlen díszítéshez, mint az egyszerű, simuló toilethez, amely érvényesíti a testnek a maga szabadságát, ritmusát, mondhatnám egyéniségét. És a divat, úgy látszik, ebben az irányban fog haladni. De amint az inga csak akkor fordul vissza irányában, mikor már az egész utat megtette, úgy a divatnak is előbb el kell érnie bizonyos irányban a legnagyobb túlzásokat és csak azután tér vissza egy másik irányban. Ez magyarázza meg a legutolsó évek bukaj el szoknya, és nadrágszoknya divatját. Szükséges volna, külön asszonyokat teremteni, akikre ezek a túlzások és ostobaságok ráillenek.

Végül következtetésem tehát az, amit Molière mond: A bölcs úgy alkalmazkodik, ahogy tud, a bolond a divatnak teljes rab-szolgája.

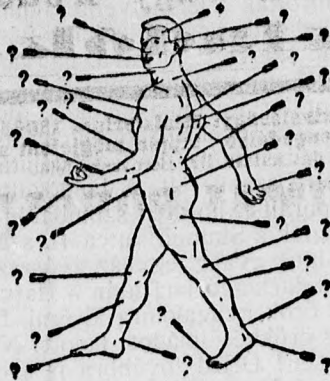
Mikor a boldog déli órákban a boulevardokon a gyors és mosolygó minidettekkel találkozom, akiknek kócos fejtű és arcán rózsák nyílnak, kiknek kócos fejtű kis kalap takarja be és vékony alakjukat vékony ruháikba bujtatják, úgy akkor meg tudnék esküdni rá, hogy a mai divat a legkedvesebb az összes divatok között, csak attól függ, hogy ki viseli.

— Messenger boy telefonszám nappal 612, éjjel 11—30.

— A nagymihályi Sör- és Malátagár részvénytársaság képviselője Debrecen és vidékére Fischbein Jenőnél, Hatvan-utca 30. Telefon 10—51. Különlegesség: Casinósör, világos és sötét, tökéletesen kőbányai mintára, ugyancsak Páter-sör, dus maláta tartalmánál fogva orvosiilag ajánlva. Korona-, bajor- és dupla márciusi-sörökből naponként állandóan friss töltés. Szétküldés vidékre is.

— Az Első Pilseni Részvényserfőzde és a müncheni Spaten-sörgyár kerületi képviselője Hajdu-, Szabolcs-, Bihar-, Szatmár Borsod- és Szilágymegyékre: Fischbein Jenő sörnagykereskedőnél Debrecenben. Hatvan-utca 30. Állandó raktár úgy hrdós, mint friss üveges sörökben. E sörgyártmányok kinnérve kaphatók Debrecenben, a Piac- és Kossuth-utca sarkán levő Pilseni sörház-pince sörcsarnokában és éttermében. Érdeklődők forduljanak fenti céghez. Telefon 10—51.

Vannak fájdalmai?

I. A Feller-féle Elsáfluid saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító, gyengeséget megszüntető hatással bír, gyorsan és biztosan gyógyít csúzt, köszvényt, ideggyengeséget, oldalszurást, zsábadt, bénulást, szemfájást, migránt, sok itt meg nem említett betegségtől megszabadítja az embert. A Feller-féle Elsáfluidot, rekedtség, nátha, mell- és torokfájás és légvonat vagy hűléstől eredő bajok ellen is páratlan gyógy sikerrel használják. Valódi csak úgy, ha minden üveg „Feller” nevet viseli. 12 kis vagy 6 dupla vagy 2 speciális üveg bérmentve 5 korona.

II. Továbbá tudomására óhajtjuk hozni, hogy az emberek ezrei gyomorhajok, görcs, étvágytalanság, veseégés, hányási inger, rosszullét, felbőgés, puffadás, dugulás, aranyeres bántalmak és különböző emésztési zavarok ellen kitűnő és biztos sikerrel használják a Feller-féle hashajtó Rebarbara-Elsáfluidot. 6 doboz bérmentve 4 korona. Üvadjunk azonban utazatoktól és címezzük minden rendelést pontosan.

Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubica, Centrale 130. sz. (Zágrábmege.)

— Női divatkelmek, kosztiömökre, tavaszi és divatos doublekelmek, sima angol szövetek, gyapju grenadinok, szint játszó seilyem Marquisette, divatos ajouros zsinór díszek, rojtok, csipkék, napernyők és entous cas ernyők nagy választékban kaphatók Szabó Lajos fiai cégnél.

— Mosó Pongyolák remek színekben és óriási választékban 10 korona Halmágyi Sámuel divatházában.

Debrecen-Belvárosi Takarékpénztár
részvénytársaság
intézeti helyiségét
I. év május hó 1-étől Piac- és Arany János-utca sarkán levő Csanak-ház 1-ső emeletére
helyezi át

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.

Vannak fájdalmai? Rheuma, csnz, köszvény szaggatása? Ezen fájdalmak ellen legbiztosabb háziszer a híres

Király-Balzsam!

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültébb esetekben is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszünteti.

Fog- és fejfájást 5 percz alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ,
gyógyszertárában Kossuth-utca 8. színhz mellett

Művészek rajzai után készült
Hálószobák, Ebédlők, Uri szobák, Szalonok,
minden társadalmi osztály részére.
Különlegesség a butoriparban:
virágos gyökér Tuja.
Jellemző sajátosságai:
**Harmonikus összhatás,
Mély tűzd színek,
Idővel növekvő szinkialakulás.**
Előjegyzéseket csak a termelés arányában fogad el a **Debreceni**
Butorkészítő Asztalosok Áruháza
Szövetkezet
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja
Kunyadi-u. 17/19. sz. Demetrovics-palota.
Szabad megtekintés vétel kényszer nélkül.
Központunk kezelése alatt lévő Tolnai gyártmányú szőnyegek dus választékban kaphatók. — **Telefon 968.**

TÖRVÉNYKEZÉS.

A fiu az anyja ellen. Király József bal-mazujvárosi földmives még ötlen korában együtt gazdálkodott az Ebesen édes anyjával. Később megnősült és egy 17 éves leányt hozott a házhoz. Ettől kezdve a háznál napirenden letek a civódások az anyós és a meny között. Amig a mult év utolján csaknem tettlegességre került a sor. Ennél az esetnél jelen volt a fiu is, aki mikor látta, hogy anyja és felesége megegyezni nem tudnak, kétféle választotta azokat, de oly erővel találta megtaszítani édes anyját, hogy az beesett a szobába és oly súlyosan megütötte magát, hogy az 8 napon tul gyógyult meg. A törvényszék Király Józsefet bünösnek mondta ki s 200 korona pénzbüntetésre ítélte.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	897
Osztrák hitel	841
4 százalékos koronajáradék	89.15
Államvasut	783
Jelzálogbank	470.50
Rimamurányi	788
Salgótarjáni	723
Közuti vasut	795

Irányszat:

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 4 3/8%, Berlin 4 3/4% London 3 1/2%

Budapesti gabonátőzsde.

Svaz E. (Strasser és König) dobr. bizományos távirati jelentése	
Buza októberre	11.83
apriliara	11.82
májusra	9.50
Rizs októberre	9.14
Zab októberre	9.47
apriliara	9.47
Tengeri májusra	9.82
Tengeri 1912. év juli	9.82

Irányszat: Készárú tartott.

Helyiértékpapirok magánárfolyama.

Névért.	OSZ-talék	1911. szolvényekkel	Kor.
500	50	Debreceni Elso Tkptár	980
200	20	Alföldi tkptár	875
500	44	Ipar és Keresk. bank	900
200	18	Közgazdasági bank	—
200	17	Takarék és Hitelintézet	350
200	16	Debreceni Hitelbank	360
400	26	Általános Forgalmi Bank	—
300	12	Bankgyűlés	—
300	80	Istvánmalom	780
200	10	Debr. Helyi vasut	—
200	18	Termény és áruaktár	—
200	10	Debreceni Gőztelgyár	290

— A legeltetési szabályrendelet. Medgyaszay Miklós tanácsnok a gazdasági bizottság elnöke a gazdasági bizottság ülését amelynek tárgya a legeltetési szabályrendelet, e hó 5-ére, vasárnap délelőtt tíz órára a városház nagytermében azzal a megjegyzéssel hívta össze, hogy most már harmadik ízben összehívott ülés a megjelentek számára tekintet nélkül meg fog tartatni.

Jelzálogbiztosítás. Ezt a külföldön kitűnően bevált biztosítási módot a Trieszti Általános Biztosító Társulat (Assicurazione Generali) Magyarországon is bevezette és annak eszközzésére felügyelő s e get állított fel Debrecen és hajdumegye területé-

re, amelynek vezetésével Balkányi Béla okleveles gazdasz. közgazdasági író bízta meg, aki működését a társulat debreceni Piac-utca 30. szám alatti helyiségében megkezdte.

Ingatlanok forgalma.

Varga József veszi Bignió Emiliától Kandia-utca 6. sz. házat 33.500 koronáért.

Zoltán Ignác és Nyilas István veszi Adler Hermantól Sestakert Andrássy-ut 75. sz. ingatlant 20.000 koronáért.

Szücs Ferenc és neje Gyarmati Erzsébet veszi Harsányi Sándortól tulajdonát képező házat 8000 koronáért.

Onossay István veszi dr. Láng Sándortól 4 hold ujosztású szőlőjét 28.000 koronáért.

Dr. Körössy Kálmán veszi Kántor József és neje Szabó Julannától tulajdonát képező földjét 24.000 koronáért.

Nagy András és neje Kokas Erzsébet veszik Tar Józseftől banki kaszálo fele részét 4500 koronáért.

Próbálja meg

és készítesse félírhuhát a legszolidabb árakon kizárólag

Sugár Samu férfi szabónál

József kir. herceg-utca 23. szám alatt, hol is kitűnő ízlés szerint megvalósított és állandóan raktáron tartott honi és angol gyártmányú szövetekből lesznek előállítva.

Donogán és Somossy DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Orlási választék mindenféle szőnyegekben
Függönyök. — Ágy- és asztalterítők. — Divánterítők. — Lábtörlik. — :: Linoleum. — Butorszövetek. ::

Alapítva 1867-ben. Alapítva 1867-ben.
Figyelműn kívül ne hagyjuk, hogy az első-rangu modern és legnagyobb molykár elleni megóvó és beraktározó nagyvállalat **Végh Gyula** szűcsmesternél van Piac-utca 42. ahol mindenféle szőrme és szőrme ruhák díjtalanul, figyelmesen kijavítanak, el- és hazaszállítanak. Becsérték szerint tűzkár ellen biztosítva, megóvó terméim saját házámban e célra építettek.
A címre tessék figyelni!
Teljes tisztelettel **Végh Gyula.**

540—1912. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreceni kir. járásbírósnak V. 494/2. 1912. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Löwy József és Társa részére debreczeni lakostól 72 kor. 08 fill. tőke, ennek 1911. év szept. hó 1. napjától számított 5% kamatai és az eddig összesen 18 kor. 30 fillér perköltség erejéig 1912. évi márczius hó 15-én bírósággal felülfoglalt és 1090 koronára becsült butorok, áruállványok és egyéb ingóságok **1912. évi május hó 4-én, délután 3 órákor** kezdetét veendő és Debreczenben Gólya-u. 4. sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.
Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.
Debreczen, 1912. évi április hó 8.
Bódogh Zs. bírói kiküldött.

Az Első Takarékpénztár
átköltözködése folytán megürült **Kosuth u. 3. sz. alatti első emeleti helyiségek**
üzletnek vagy irodának kiadók.

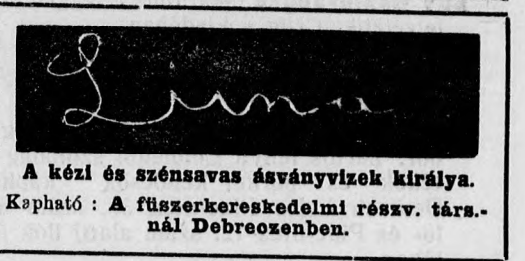
A földművelésügyi Minisztérium 18065/912. számú engedélye alapján megjelent a c.o. dá. határu Dr. Borovszky-féle
ANIMAL-BOROLIN
háziállatok részére.
Külső használatra, bedörzsölésre, hüllékből származó bajok esetén. Igen jól használható száj- és körömfájás alkalmával mint fertőtlenítő szer, ezenkívül baromfifertőzés esetén is.
Az ár használati utasítással üvegenként 1 K 50 fillér.
Kapható az ország nagyobb gyógyszertárban és drogeriáiban.
Viszontelárusítók keresetnek — Kérjen ingyen használati utasítást. — Próbáruveg állatorvosoknak ingyen.
A Központi BOROLIN-Főraktár Budapest, II., Margit-rakpart 45. szám
Debreczenben kapható: Batáry Imre, Harsányi Lajos, Kubek Sándor, Mihalovits Jenő s Steiner Manó gyógyszerárában, „Központi” Drogeriában, Balogh M. J., Deutsch Lajos, Mayer Jenő és Béla kereskedőknél és Nagy András kegytől- és sérvkötő-gyárában.

Napi 10 koronát
keresnek mindenrendű egyének minden városban és községben. Kivátnatik 100 korona óvadék. Bővebbet **Export haus Schärl & Reifler, Czernowitz**

Szépség,
szépség a jó izlés követelménye.
Matild crém Méregmentes szépségesszerek hatásuk meglepő, leveznek minden szeplőt, májfoltot stb. a bőrt finomná, 5 perc alatt fehérré teszik. Tessék megpróbálni, ha nem használ. árát minden kibúvó nélkül visszaadom.
Matild arckenőcs
Matild szappan
Matild powder
3 színben.
Készítjük
Kun István gyógyszerész.
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában
Főraktár: **Tóth Béla** utóda **Kubek** gyógyszerésznél (Tiszapalota) és **Jóna és Jóna** drogeriájában.

Félix-gyógyfürdő
Téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett.
Európa leggazdagabb forró kénes hőforrása, víz hőfoka 50° Celsius. Gyógyjavallat fürdő alakjában, **csusz (reuma) és köszvény ellen.** Női betegségeknek, **idült és petefészekgyulladások, méhburul medencebeli sejtiszóvellob és izzadmánvoknál.** Ivógyógymód alakjában **idült gyomorbántalmaknál, makacs székrekedésnél, máj és epehólyag betegségeknek, sárgaság és epekövőknél** meglepő gyógyhatás. Tükör-, kád-, mór-, szénsav- és iszapfürdők.
1908. évben 8600 állandó fürdővendég.
Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 250 kényelmes lakosztoba, kitűnő vendéglők, jutányos étlapárak. — Állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tennispálya, gondozott sétautak, fenyőerdő, 200 holdas park. Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta.
Posta, távirtda, interurban telefon.
Gyógy- és zenedíj nincs.
Prospektust küld
AZ IGAZGATÓSÁG.

A Debreczeni Casino
évi rendes közgyűlését
1912. év május 12-én
vasárnap délelőtt 10 órákor
tartja.

Mindenütt kapható! Kérjünk ingyen próbát!
Különböző nagyságu üveg- és bádoggalackokban.
Polo
Grand Prix-et St. Louis 1904.
állami aranyéremet Nürnberg 1906.
Legjobb folyékony Fém-tisztító
Egyedüli gyáros
Fritz Schulz, Junk. K. Ausch.
Mindenütt kapható! Kérjünk ingyen próbát!

Meghívó.
A Debreczeni Kereskedelmi Részvénytársaság Debreczenben
1912. évi május hó 16-án délelőtt 11 órákor tartja meg Piac-utca 49. szám alatti helyiségeiben

VI. évi rendes közgyűlését
melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívattak azon figyelemzetéssel, hogy mindazon részvényesek, kik a közgyűlésen megjelenni és szavazati jogukat gyakorolni kívánják, tartoznak részvényeiket az összes le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlés előtt legalább 3 nappal az intézet pénztáránál, vagy az Alföldi Takarékpénztárnál, vagy pedig a Debreczeni Ipar és Kereskedelmi Banknál letenni
A zárszámadások a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet helyiségeiben közszemlére kitétetnek.
Az igazgatóság.
Tárgysorozat:
1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének előterjesztése, a múlt évi zárszámadásoknak benyújtása, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása iránti határozathozatal.
2. A felmentvény tárgyában való határozathozatal.
3. Két kisorsolt igazgatósági tag helyének betöltése 3 évre, es két új igazgatósági tag választása 3, illetve 2 évre.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság 1912. évi tiszteletdíjának megállapítása.

Apró hirdetések.

Betöltendő.

Kereskedelmi esti tanfolyamot végzett kisasszony főtéri üzletbe írásbeli teendők végzésére felvétetik. Sajátkezd írásbeli ajánlatok Merkur jelige alatt a kiadóba adandók.

Nappali kifizető fiu felvétetik Hoffmann és Kronovitz nyomdájában.

Kereskedelmi végzett, gyakorlatlalt bíró **irodista-könyvelő** felvétetik Aron M. és Társa irodájában, Széchenyi-u. 27.

Egy tisztességes takarítóné a reggeli órákra felvétetik. Czim a kiadóban.

Adás-vétel.

Tabaccó moly irtó por. Naftalin és féreg irtó por. Tartós fényű Linoleum szobalag festékek és parket kenőcsök kaphatók Deutsch Lajos Piac-utca 38. szám alatti fő- és Piac-utca 72. szám alatti fiók üzletében.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Homoki bort két éves jó, palackérettet veszek nagy mennyiségben. Minta és ajánlat Kontsek Géza fűszerüzletébe küldendő.

Önt is érdekli! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászonkanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempler Arthur, Hatvan-u. 17.

Dus gyökérzetű, porhajas szőlővessző különféle fajokban ezerszámra eladó Poroszlai László bocsakaykerti szőlőtelepéről. Cím: Poroszlai László, Debreczen, Alföldi Takarékpénztár.

Vetni való **aranyárga lófogó 100 napos** tengeri kapható Weissbrunn cégénél, Tizenháromváros u. 37.

Lakás.

Új szálloda! Merkur-szállodám Hatvan-utca 61. sz. a., melyet ujonnan a legnagyobb kényelemmel és eleganciával berendeztem és **modern kávéházamat** megnyitottam. Szíves pártfogásba ajánlom.

Miklós-utca 29. szám alatt egy két szoba, konyha és mellékhelyiségből álló lakás, továbbá egy nagy raktárnak vagy műhelynek való helyiség azonnal bérbeadó. Felvilágosítást ad Aron Miksa Debreczen, Széchenyi-utca 13. szám.

Három szobás uri lakás, vízvezetékes fürdőszobával, villanyvilágítással, mesés udvarban, augusztustól kezdődőleg kiadó Arany János u. 20.

Különféle.

Mencan J. homoru műköszőrüs május elsejétől Degenfeld-tér 8. sz. alatt létezik.

Lakás változás. Nagy János szobafestő lakását Borz-utca 18. alá helyezte át.

Sertésstartó gazdák figyelem! András napi árpát evő malacoknál már kezdeni kell adni az országos hírd **sertésport**, mert aki ezt adja disznójának, az a legveszesebb időben sem hullhat el, mert, hogy ez nem üres reklám, **a vászban elhullottak árát 20%-on felül megfizetem**, ha orbáncz ellen oltattak s e porral lettek kezelve tavasztól decemberig. Főraktár **Mihalovits Jenő** gyógyszerárában és **Jónás és Jónánál**.

Kiadó üzlethelyiségek.

Simonffy u. ca 13 szám alatt épülő teljesen modern új házban május 1-re kiadó **három üzlethelyiség elegáns portallal ellátva raktárnak használható aszfaltozott placéval.**

Értekezni lehet a tulajdonossal, Egyház-tér 11., emelet, délután 1—2 között. Telefon 450. sz.

Értesítés.

Van szerencsénk t. vevőinket s a t. építetők közönséget ez uton értesíteni, hogy

I. oszt.

körkemencze-tégla

vastégla, padlástégla, klinkertégla s egyéb tégla bármely mennyiségben irodánkban Csapó-utca 4. sz. l. emelet (telefon 577. sz.) kapható.

Debreczeni Gőztéglagyár r. t.

A mesterdálnok . . . .

Cipőm szép és tökéletes,
Benne járni élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

PALMA
kaucsuk sarok.

Ha „FORHIN”

I-SZÖR kevesebb a gond,
II-SZÖR kevesebb a munka,
III-SZÖR kevesebb a munkabér!

ermetez,

mert a „FORHIN” a sokszorta megjavított **BORDÓI KEVERÉK** kész állapotban!
Nagyon erősen tapad a nedves levélre is!
Bármily haramnál permethet vele!
Semmi üledéke nincs! Szemtelen elismerő nyilatkozat! Gyártjuk az eddig dr. Aschenbrandt szabadalmát képezet **Rézkénport és bordói port** is. Kérjen ingyen és bérmentes leírást a **FORHIN**-gyártól, Budapest, VI., Váci-út 93.

Porol szövet- és csipkefüggönyöket, stórokat, divánvédőket, ágy- és asztalterítőket stb.

Fest
Tisztít fertőtleníve tisztít

Hrabéczy Első Debreczeni Gőzmosó, Vegytisztító és Ruhafestő Részvénytársaság, Széchenyi-utca 42. sz.

Biztosító-intézet keres üzletszerzőket

fix fizetéssel.

Ajánlatok tüzetes referenciákkal a kiadóhivatalba kéretnek „Biztosító” jeligére.

Világhírű

a különösen lapos, amerikai **18 kar. arany, double** 36 óráig járó horgony-remontoir zsebóra, többszörösen kitüntetett „Sirena” márka.

Csak ezen órának van elsőrendű svájci szerkezete, ugy hogy egy 100 koronás aranyórától meg nem különböztethető. Pontas járásért 5 évi jótállást vállalok.

1 db 4 K 95 f., 2 db 9 K 60 f.

Ezenkívül ajánlok egy Glorienzüst zsebórát **3 K 50 fillérért**. Minden órához egy elegáns aranyozott láncot **ingyen** mellékelek. Kockázat nélküli kicserélés megengedve avagy a pénz megtérítve. Szétküldés utánvétellel.

Kohane S.

I. órak vitel

KRAKAU, Sebastiangassz. 132. sz

Mint napsugárban

a rózsák, úgy fognak ragyogni a fehérneműek az üstben, ha félóráhosszat főzzük őket a

Persil

modern mosószerrel!

Vakító fehér ruhák!

Dörzsölés nélkül!

Kefe használata nélkül!

„PERSIL” dacára meglepő hatásának, sem klórt, sem semmiféle kártékony anyagot nem tartalmaz, s erre nézve teljes szavatosság vállalatik.

Gyár: Voith Gottlieb, Wien, III/1.

Mindenütt kapható!